

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
33 92 93 00

Folketinget
lov@ft.dk

Valgklage fra Rolf Bjerre

Sagsnr.
2015 - 5282

Doknr.
247843

Dato
30-06-2015

Fra Rolf Bjerre har det daværende Økonomi- og Indenrigsministerium, nu Social- og Indenrigsministeriet, modtaget vedlagte e-mails af 19. og 22. juni 2015 vedrørende folketingsvalget den 18. juni 2015. Rolf Bjerre anmoder om fornyet fintælling i følgende 4 opstillingskredse i Københavns Storkreds: Nørrebrokredsen, Brønshøj-kredsen, Sundbyvesterkredsen og Vesterbrokredsen.

Som begrundelse for ønsket om en fornyet fintælling har Rolf Bjerre, der var opstillet som kandidat for Alternativet i Københavns Storkreds til folketingsvalget den 18. juni 2015 og blev valgt som stedfortræder nr. 1, henvist til, at der er meget få personlige stemmer mellem ham og den kandidat, der fik det sidste af Alternativets to mandater i Københavns Storkreds. Endvidere er det Rolf Bjerres opfattelse, at der i flere opstillingskredse er en mere lempelig fortolkning af, hvad der anses for at være et gyldigt kryds, end reglerne foreskriver.

Rolf Bjerre oplyser således, at han på valgdagen på sit afstemningssted i Nørrebrokredsen spurgte til reglerne for, hvornår et kryds er gyldigt. Rolf Bjerre oplyser, at han i den forbindelse fik en mere lempelig beskrivelse af, hvad der anses for at være et gyldigt kryds, end reglerne foreskriver. Rolf Bjerre oplyser videre, at han efterfølgende gennem sit netværk har fået oplyst, at det samme har gjort sig gældende i Brønshøj-kredsen, Vesterbrokredsen og Sundbyvesterkredsen.

Københavns Kommune har ved brev af 23. juni 2015 bl.a. oplyst, at Valgsekretariatet til brug for sagen har afgivet følgende bemærkninger.

"Stemmesedlerne bedømmes efter reglerne i bekendtgørelsen om bedømmelse af stemmesedler afgivet ved folketingsvalg (Bekendtgørelse nr. 996 af 12. august 2013).

På baggrund af bekendtgørelsen har Valgsekretariatet udarbejdet en detaljeret vejledning for, hvordan stemmesedlerne skal bedømmes, herunder en illustreret beskrivelse af, hvornår en stemmeseddel er gyldigt afmærket, hvornår der er tale om en partistemme, og hvornår der er tale om en personlig stemme. Vejledningen udleveres til alle, der deltager i bedømmelsen af stemmesedler på valgaftenen og på fintællingen. Vejledningen er vedhæftet til orientering.

Ved stemmeoptællingen på afstemningsstedet tælles det op, hvor mange stemmer, der er afgivet for hvert parti og for hver kandidat uden for partierne.

Det er valgstyrene, der er ansvarlige for bedømmelsen af stemmesedlerne, og de har fået en detaljeret vejledning i, hvordan stemmesedlerne skal bedømmes. Valgstyrene tæller imidlertid ikke stemmerne op på de enkelte kandidater, der er opstillet for et parti, da optællingen på kandidater først sker på fintællingen.

På fintællingen dagen efter valget kontrolleres optællingen af stemmer fra valgaften, og de personlige stemmer på hver kandidat tælles af kommunalt ansat personale. Det er dermed ikke den samme persongruppe som på valgaften, der gennemgår stemmerne på fintællingen.

Der er nedsat en specialgruppe, der bedømmer de ugyldige stemmesedler og stemmesedler, der giver anledning til tvivl fra valgaften. Der foretages således en fornyet vurdering af de ugyldige og tvivlsomme stemmesedler fra valgaften på fintællingen.

Stemmesedler, der giver anledning til tvivl, i løbet af fintællingen, sorteres fra og afleveres ligeledes til bedømmelsesgruppen. På den måde sikres det, at stemmesedlerne bedømmes korrekt og ensartet.

Størstedelen af de medvirkende har stor erfaring fra tidligere fintællinger, ligesom alle medvirkende bliver grundigt instrueret i, hvordan stemmesedlerne skal bedømmes.

Bedømmelsesgruppen har inden valgdagen modtaget undervisning og vejledning i bedømmelsen af de ugyldige stemmesedler.

På den baggrund mener Valgsekretariatet ikke, at fremgangsmåden på fintællingen giver anledning til en fornyet optælling.”

Social- og Indenrigsministeriet kan i den anledning oplyse, at følgende fremgår af §§ 48 og 69 i folketingsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 369 af 10. april 2014):

”§ 48. Stemmeafgivningen sker i stemmerummet, hvor kun vælgeren må være til stede. På stemmesedlen sætter vælgeren et kryds ved et partinavn eller et kandidatnavn.

Stk. 2. [...]

Stk. 3. [...]

§ 69. En stemmeseddel afgivet på afstemningsstedet er ugyldig, såfremt

- 1) den er blank,
- 2) vælgerens stemme på stemmesedlen ikke er afmærket med kryds, jf. § 48, stk. 1, 2. pkt.,
- 3) det ikke med sikkerhed kan afgøres, hvilket af partierne eller hvilken kandidat uden for partierne vælgeren har villet give sin stemme,
- 4) det må antages, at stemmesedlen ikke er udleveret på afstemningsstedet, eller
- 5) der er givet stemmesedlen et særpræg.

Stk. 2. [...]

Stk. 3. [...]

Stk. 4. Social- og indenrigsministeren kan efter forelæggelse for Folketingets Udvalg til Valgs Prøvelse fastsætte nærmere regler om bedømmelse af stemmesedler, herunder brevstemmesedler.”

Folketingsvalgloven indeholder ingen definition af et kryds.

Der er i ministeriets bekendtgørelse om bedømmelse af stemmesedler afgivet ved folketingsvalg (bekendtgørelse nr. 996 af 12. august 2013), fastsat nærmere regler om bedømmelse af stemmesedler ved folketingsvalg.

Af bekendtgørelsens § 1 fremgår:

”§ 1. Ved kryds forstås i bekendtgørelsen et tegn svarende til bogstavet X eller til tegnet for plus (+).

Stk. 2. Tegn, der må anses for at være afledt af et kryds, eller som må anses for at være resultatet af, at vælgeren ved gentagen afmærkning har villet tydeliggøre et kryds, bedømmes efter samme regler som kryds.”

I bekendtgørelsens kapitel 2 er fastsat regler om bedømmelse af stemmesedler afgivet på afstemningsstedet. Herunder er i § 4 fastsat regler om stemmesedler, hvor vælgerens stemme på stemmesedlen ikke er afmærket med kryds m.v., i §§ 5-12 er fastsat regler om stemmesedler, der giver anledning til tvivl om vælgerens stemmeafgivning, og i §§ 14-17 er fastsat regler om stemmesedler med særpræg.

Pkt. 9.3.1. i Social- og Indenrigsministeriets vejledning nr. 9827 af 29. oktober 2014 om afholdelse af folketingsvalg omhandler spørgsmålet om bedømmelse af stemmesedler afgivet på afstemningsdagen, herunder hvilke typer afmærkninger, der almindeligvis vil blive betraget som et kryds efter folketingsvalglovens § 48, stk. 2, og hvilke der ikke vil.

Social- og Indenrigsministeriet kan vedrørende mandatfordelingen oplyse, at alle kandidater for Alternativet i Københavns Storkreds, hvor partiet opnåede 2 mandater, var opstillet i alle opstillingskredse i storkredsen (fuldstændig sideordnet opstilling). Det følger af § 73, stk. 5, 2. pkt., i folketingsvalgloven, at partistemmerne ved sideordnet opstilling fordeles mellem partiets kandidater i opstillingskredsen i forhold til deres personlige stemmetal i opstillingskredsen. På grundlag af det antal stemmer, hver kandidat har fået i hele storkredsen, herunder de partistemmer, der er tilfaldet kandidaten, opgøres ved sideordnet opstilling i rækkefølge efter stemmetallenes størrelse, hvilke af partiets kandidater der har opnået valg, jf. folketingsvalglovens §§ 80 og 81, samt stedfortræderrækkefølgen for de kandidater, der ikke har opnået valg, jf. § 85, stk. 2.

Den endelige opgørelse af stemmetallene for de enkelte kandidater for Alternativet i Københavns Storkreds, har vist, at Carolina Magdalene Mayer, der opnåede i alt 2.143 stemmer, heraf 1.073 personlige stemmer, blev valgt som kandidat nr. 2 for Alternativet i Københavns Storkreds, mens Rolf Bjerre, der opnåede i alt 1.996 stemmer, heraf 991 personlige stemmer, blev valgt som 1. stedfortræder. Forskellen mellem Carolina Magdalene Mayer og Rolf Bjerrers samlede stemmetal, herunder de partistemmer, der er tilfaldet hver af kandidaterne, er således 147 stemmer.

Udtalelsen fra Københavns Kommune vedrørende bedømmelsen af stemmesedler giver ikke ministeriet grundlag for at antage, at bedømmelsen af stemmesedler ikke er foretaget korrekt i opstillingskredsene Nørrebrokredsen, Brønshøjkredsen, Sundbyvesterkredsen og Vesterbrokredsen i Københavns Storkreds. Social- og Indenrigsministeriet har i den forbindelse noteret sig, at kommunen har udarbejdet en vejledning om bedømmelse af stemmesedler.

Endvidere giver ministeriets gennemgang af valgbøgerne fra opstillingskredsene: Nørrebrokredsen, Brønshøjkredsen, Sundbyvesterkredsen og Vesterbrokredsen ikke grundlag for at antage, at de personlige stemmetal for de enkelte kandidater for Alternativet i de nævnte opstillingskredse ikke er opgjort korrekt. Ministeriet kan herved henvise til redegørelsen for gennemgangen af stemmesedlerne og valgbøgerne, der er oversendt til Folketinget sammen med valgbøgerne og det øvrige materiale, der er nævnt i folketingsvalglovens § 86. Ministeriet skal i denne forbindelse særligt henvise til det afsnit i redegørelsen, hvori er beskrevet kontrollen af de til grund for valgbøgerne liggende oplysninger om kandidaternes personlige stemmetal opgjort for de enkelte afstemningsområder (afsnit 2.3).

Klageren er herfra underrettet om, at sagen er oversendt til Folketinget.

Med venlig hilsen
Hans B. Thomsen